

Lapszemle

2010. 42. hét

Górcső alatt a multik

Már készülnek a fogyasztók érdekeit védő hivatalok arra, hogy a nagy cégek ne tudják a fogyasztókra hárítani a 161 milliárd forintos „multiadó”. Orbán Viktor miniszterelnök a múlt héten jelentette be: a költségvetési lyukak befoltozását az energiacégek, a távközlési társaságok és a kereskedelmi láncok fizetik meg. Félő azonban, a multik nem nézik jó szemmel, hogy a kormány megfosztja őket profitjuk jelentős részétől, így a terhet továbbhárítják a vásárlókra. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter szerint azonban ez nem történhet meg. A Gazdasági Versenyhivatal közleménye szerint még nincsenek konkrét elképzeléseik, mert a válságadóra vonatkozó részletet nem ismerik. - Valószínűsíthető, a szóban forgó szektorokban fokozottabban oda kell arra figyelniük, hogy a vállalatok ne háríthassanak az eddigieknél több terhet a fogyasztókra - írja a közlemény. (október 16. *Blikk* 2.o.)

Antibiotikum volt a német sertéshúsban

Több mint 4800 kilogramm, penicillint tartalmazó, Németországból származó fejhúst foglaltak le a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal munkatársai. Az antibiotikumot tartalmazó fagyasztott fejhúst másodlagos élelmiszer-ellenőrzés közben, a Hajdúhús Kft. telephelyén találták meg. Az árut Magyarországon semmisítik meg, ha a német cég nem él azzal a lehetőséggel, hogy a húst visszaszállítsa saját telephelyére. Békés megyében, egy másik cég telephelyén nagy mennyiségű belet és szalonnát koboztak el az MGSZH szakemberei, s szabálytalanság miatt kétféle forintos bírságot szabtak ki. Tisztességtelen forgalmazói magatartás miatt is több esetben vizsgálódott a hatóság. A Vidékfejlesztési Minisztérium tájékoztatása szerint két nagy áruházláncnál már bírságot szabtak ki, hat cég ellen pedig folyamatban vannak az eljárások, de rövidesen lezárulnak. A Penny Market Kft.-t harminc napot meghaladó beszállítóiszámla-kifizetések miatt 109 millió forintnyi büntetéssel sújtotta a termékpálya-felügyelet. A Lidl Magyarország Bt.-re pedig azért szabtak ki 155 millió forintos bírságot, mert ténylegesen nem nyújtott szolgáltatásért kért fix bónuszt, úgynevezett polcpénzt, ezenkívül a szolgáltatással nem arányos díjat számított fel a beszállítóknak, és szintén harminc napon túl fizette ki a számlákat. (október 16. *Magyar Hírlap* 10.o.)

Bekeményít a magyar hatóság

Rendkívüli ellenőrzéseket rendelt el Kardeván Endre államtitkár, országos főállatorvos a jelöletlen élelmiszer-szállítmányok kiszűrése érdekében. Több határátkelőhely környékén ötven kilométeres körzeten belül vizsgálják a külföldről érkező szállítmányokat. A rendkívüli ellenőrzések hétfőn kezdődnek, és két hétig tartanak. Kardeván Endre szerint az élelmiszer-vállalkozók és -cégek kiemelt felelőssége, hogy csak jó minőségű és biztonságos élelmiszerek kerüljenek a fogyasztókhoz. (október 16. *Magyar Hírlap* 10.o.)

Új irány a fogyasztóvédelem munkájában

Továbbra is a kereskedelmi egységek jogkövető magatartásának fokozása a célja a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnak, ám a szankciók mellett a tájékoztatás, útmutatás és elismerés is főszerephez jut - közölte Pintér István. A Nemzetgazdasági Minisztérium alá tartozó hivatal új főigazgatója beszélt az uniós szintű képviselőről, a határon átvéelő együttműködésről, valamint a

fogyasztóbarát emblémáról is. (*Magyar Nemzet 11.o.*)

Újabb átverés a láthatáron?

A számos fiatal átverő, jelenleg APEH-vizsgálat alatt álló Első Magyar Médiaakadémia helyett egy másik cég kecsegtet hasonló lehetőségekkel. A most felbukkanó Media School Group Kft.-ről kiderült, hogy tulajdonosi kapcsolatban állt a botrányairól elhíresült médiaakadémiával, ám éppen felszámolás alatt van. A borsos tandíjért cserébe az iskola ismét munkalehetőséget kínál a tehetséges tanulóknak a média és a színészet világában. Az elégedetlenek eddig azt fájlalták, hogy a borsos tandíjért cserébe (egy évre egymillió-négyszázötvenezer forint) az akadémia minősíthetetlen oktatást nyújt, illetve megtévesztő kampánnyal győzi meg a szülőket. Később azonban a színiiskola eltűnt a szülők pénzével együtt. (október 16. *Magyar Nemzet 2.o.*)

A multik fizetnek, a jövedelemadót csökkentik

A távközlési, illetve telekommunikációs, valamint az energetikai szektort és a kereskedelmi áruházláncokat terhelő különadókról szóló törvényjavaslatukat tegnap benyújtották a kormánypárti képviselők, hétfőn pedig el is fogadhatja azt a parlament. Éves szinten 161 milliárd forint bevételt vár az Orbán-kormány a három éven át a költségvetésbe befizetendő három különadóból. A szakértők szerint a válságadókkal lesz fedezet a 16 százalékos személyi jövedelemadó bevezetésére, amely 300-400 milliárd forint többletjövedelmet biztosít majd évente a lakosságnak. Az érintettek bírálatokat fogalmaztak meg, a külföldi gazdasági elemzők pedig előnyökre és lehetséges hátulütőkre hívták fel a figyelmet a kormány második gazdasági akcióterve - különösképpen a magán-nyugdíjpénztári változások - értékelésekor. - Orbán Viktor kormányfő nem tárgyalta José Manuel Barrosoval, az Európai Bizottság elnökével a bevezetendő válságadókról, a magán-nyugdíjpénztári rendszer tervezett blokkolásáról és az állami együttműködéssel megvalósítandó magánberuházások leállításáról - írja a témához kapcsolódóan a Népszava. (október 16. *Magyar Hírlap 1+8.o.*, **Már hétfőn szavazhatnak a válságadóról** *Magyar Nemzet 1+11.o.*, **Bírálják és dicsérik az új akciótervet** *Magyar Nemzet 11.o.*, **Orbán nem tárgyalta Barrosoval a lépéseiről** *Népszava 5.o.*, **Épülő államkapitalizmus** *Népszava 7.o.*, október 18. **Az energiaszektor természetellenes mosolya** *Népszabadság 13.o.*)

Hipermarketátok

A Tesco, Spar, Auchan, Lidl, Penny Market áruházláncok vezetői nem teljesen őszinte mosollyal várják az idejüket a kormányzati tervek miatt. Ahhoz is jócskán neki kell gyűrőközniük, hogy az elkövetkező években egyáltalán nullszaldósok legyenek a piacon. Az adó nagy nyertesei a kisebb boltokat tömörítő magyar láncok - a CBA, a Coop és a Real - lehetnek. Nekik ugyan összességében legalább akkora a forgalmuk, mint a nagy külföldi láncoknak, ez azonban sok cégre oszlik szét, így alig kell majd válságadót fizetniük. A Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter által részletezett kormányzati elképzelések alapján nagy valószínűséggel a fenti öt cégnek - három hipermarket- és két diszkontáruházláncnak - kell az éves szinten harmincmilliárdra tervezett adó nagy részét befizetniük. Az érintett nagy cégek jelezték, hogy előbb vagy utóbb beépítik az áraikba a válságadót. (október 16. *Népszabadság 1+9.o.*)

Húsz éve jött a téglamobil

Tegnap volt húsz éve, hogy az ipari és kereskedelmi miniszter, Bod Péter Ákos mobiltelefonon felhívta az USA egyik alelnökét, s ezzel elindult a Westel Rádiótelefon Kft., egyben a magyar mobiltelefonia. Különleges rendezvényt emlékezett meg az alkalomról a Magyar Telekom, a

Westelt alapító Matáv utódvállalata. Az első 450 MHz-es hálózat indulásakor hatszáz ügyfél várta a bekapcsolást, mint a messiást, hiszen akkoriban a vonalas telefonra éveket kellett várni. 1990-ben három torony és egy központ alkotta a hálózatot, a belépési díj hetvenezer forint volt, de a féltéglányi készülékekkel együtt háromszázezer forintért lehetett beszállni a mobilkommunikációba. 1994-ben elindult a digitális, GSM rendszerű rádiótelefon is, amelyre a Pannon GSM, valamint a Westel900 nyert koncessziót, később, 1999-ben jött a Vodafone. A rádiótelefon igazi sikerágazattá vált Magyarországon. A három mobilcég hálózatának minőségét világszinten is a vezetők közt jegyzik a független mérések, s ma már 11 millióhoz közelít az előfizetői szám. (október 16. *Népszabadság 1+11.o.*)

Erőt fitogtatnak a nagy tévécsatornák

Legalább 600 forinttal emelhetik a havidíjat a kábelszolgáltatók, ha az RTL Klub januártól fizetős lesz, 1200-zal, ha a TV2 is csatlakozik a követeléshez. A kábelszolgáltatók nyílt levélben tiltakoztak, szerintük a teljes magyar hírközlési és médiapiacot felboríthatja, ha a két kereskedelmi csatorna fizetős lesz. A nemzeti hírközlési hatóság elnöke szerint a helyzetet a hamarosan a parlament elé kerülő törvényi szabályozás oldja majd meg. (október 16. *Népszava 16.o.*)

Újabb fogyasztói csoportra csapott le a GVH

A Gazdasági Versenyhivatal ezúttal az Euromobilien Hungary Pénzügyi Szolgáltatót bírságolta meg. Ismét a fogyasztói csoportok szervezésével és működtetésével foglalkozó társaság reklámjait találták jogsértőnek. A hirdetések alapján a fogyasztóban fel sem merülhetett, hogy a kívánt dologhoz sorsolás útján vagy előtörlesztés vállalásával, esetleg 5-10-15 év elteltével juthat hozzá. Aláhúzta a GVH azt is, hogy az egyes reklámokban használt "BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is" szlogennek fontos figyelemfelkeltő hatása volt, ráirányította a hirdetésre azon kiszolgáltatót fogyasztói csoportok figyelmét, akik a szolgáltatás elsődleges célcsoportját jelentették. A GVH a bírságot a versenytörvény alapján kiszabható legmagasabb összeghez közeli mértékben határozta meg. (október 19. *Napi Gazdaság 7.o.*)

Önálló iparágá vált a fogyasztók átverése

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) éves jelentéséből kiderül: egyre több a fogyasztók átverésére szakosodott vállalkozás. A most húszéves hivatal élén a napokban vezetőváltás lesz: Nagy Zoltán székét Juhász Miklós foglalja el.

Batka Zoltán

Egyre több a betegségmegelőzést, a gyógyhatást, fogyást, ígérő étrendkiegészítő „csodaszerekkel”, illetve hiszékeny ügyfeleket hitellel kecsgetető, ám őket becsapó fogyasztói csoportokkal szembeni eljárások száma és a velük szemben kiszabott bírságok mennyisége - derül ki a Gazdasági Verseny hivatal (GVH) éves jelentéséből, amelyet hétfőn egyhangúlag fogadott el az Országgyűlés. A piaci verseny szorításában néha félrevezető hirdetésekkel élő kereskedelmi láncok, szolgáltatók tevékenységéhez képest ezek a vállalkozások teljes tevékenységüket a fogyasztók becsapására építik. A GVH tavaly már 906 millió forintnyi bírságot szabott ki a fogyasztót megtévesztő vállalkozásokra. Túl ezen, a hivatal összesen 6 milliárd forint versenybírságot rótt ki, amelynek döntő hányadát, 5 milliárd forintot a tavaly leleplezett nagy kartellügyek adták. - A GVH mindvégig távol tudta tartani magát a politikai és gazdasági lobbierők befolyásától - hangsúlyozta a hivatal 20 éves fennállásáról szólva Nagy Zoltán, a rövidesen leköszönő elnök a születésnap konferencián. November elsején új elnöke lesz a hivatalnak: Orbán Viktor miniszterelnök még augusztusban jelentette be, hogy Juhász Miklós ügyvédet jelöli a hivatal élére. A GVH berkeiben

két évtized alatt 6500 jogszabálytervezetet véleményeztek, évi átlagban háromszázat. Ugyanakkor Nagy Zoltán szerint a jogalkotók gyakran megpróbálják megkerülni a hivatalt, így csak tavaly 77, előlük eltitkolt jogszabályt számoltak össze a munkatársaival. A konferencián felszólaló Chikán Attila - az első Orbán- kormány első gazdasági minisztere - szerint az eltelt 8-10 év rövid távú döntései eredményezték azt, hogy míg Magyarország 2001-ben a világ 28. legversenyképesebb gazdasága volt, mára az 52. helyre estünk vissza. Chikán szerint hosszú távú, komplex programra van szükség a versenyképesség erősítéséhez, azonban a kormány jelenlegi intézkedései egyelőre inkább csak tűzoltásnak hatnak, a költségvetési hézagok befoltozására szolgálnak, ugyanakkor éppen a fejlesztendő gazdaságból vonják ki a pénzt. A hosszú távú program kialakításának nehézsége, hogy hiányzik a megfelelő intézményi háttér - szerinte a jelenlegi minisztériumi struktúra nem alkalmas egy ilyen program kimunkálásához. Cséfalvay Zoltán, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkára bejelentette, hogy az év végéig összeállítanak egy hosszú távú versenyképesség- javító programot. A konkrét célkitűzések között az adórendszer egyszerűsítését, az adminisztrációs terhek csökkentését, a pályázati rendszer reformját említette. Utóbbi jelenleg a vállalkozások helyett a pályázati cégek érdekeit szolgálja, így nem véletlen, hogy nálunk az uniós támogatásból mindössze 16 százalékot sikerült gazdaságfejlesztésre fordítani.

(Népszabadság, 2010. október 20., szerda, 12. oldal)

Beruházásaikon spórolnak a távközlési cégek

Végre reagáltak a távközlési cégek arájuk vonatkozó különadó bevezetésére: miközben hangsúlyozzák, hogy megértik az ország helyzetét, sérelmezik, hogy elmaradt az egyeztetés, meglepetésként érte őket a különadó mértéke és időtartama. A sarcra az általános reakció a fejlesztések várható visszafogása, így lassulhat a harmadik és a negyedik generációs mobilhálózatok fejlesztése. A cégek szeretnék azt is tudni, az állam mire költi majd az általuk befizetett összeget.

Diószegi József

Tegnap végre reagáltak a távközlési cégek a rájuk vonatkozó, hétfőn este elfogadott különadó bevezetésére. A társaságok miközben hangsúlyozzák, hogy megértik az ország helyzetét, sérelmezik, hogy elmaradt az előzetes egyeztetés, meglepetésként érte őket a különadó mértéke és időtartama. Várhatóan a Magyar Telekom Nyrt.-nek kell befizetnie a távközlési szektor összesen 61 milliárd forintra becsült különadójának csaknem felét. Ez az összeg nagyban szűkíti a vállalat felhasználható forrásait - állítja a társaság, amely szerint korai még arról beszélni, hogy az új adónak milyen hatásai lehetnek működésére, befektetési és osztalékpolitikájára. Figyelemmel kísérik azt is, hogyan reagál az EU a jogszabályban foglalt intézkedésekre. A cég szeretné megismerni a kormányzat terveit is arra vonatkozóan, hogyan kívánja megvalósítani az EU digitális menetrendjében kitűzött százszázalékos szélessávú lefedettséget, hogyan ösztönöznék a szélessávú beruházásokat és a digitális felzárkóztatást.

A Vodafone Magyarország szerint a különadó veszélyezteti az ország versenyképessége szempontjából fontos harmadik és negyedik generációs mobilhálózatok fejlesztését - mondta Marchhart Pál, a Vodafone Magyarország Zrt. szabályozási ügyekért felelős vezérigazgató-helyettese. A cég tárgyalásokat kezdeményez a kormányzattal az extraadó miatt veszélybe került, a fogyasztók érdekeit és a magyar gazdaság versenyképességét is szolgáló további fejlesztések sorsáról. Szintén a beruházásokat látja veszélyben a Telenor Magyarország Zrt.: az új elvonás komolyan veszélyezteti például a társaság tervét, hogy új spektrumberuházásokkal 2012 végéig országosan megvalósítsa a mobil szélessávú lefedettséget.

Az Invitel Zrt. csak a válságadóról szóló törvény kihirdetése után fogalmazza meg álláspontját. Zsembery György vezérigazgató-helyettes elmondta: a cég által fizetendő összegről még nem készült kalkuláció. A Portfolio.hu számításait - amely szerint a cégre körülbelül négymilliárd forint jut - nagyságrendileg helyénvalónak tartja a cégvezető, aki szerint szeretnék azt is tudni, mire költik

majd ezt az összeget. Zsembery szerint az energetikai és a távközlési piac a legszabályozottabb, ezért nehéz lenne továbbhárítani az extraadót, ráadásul ezekben a szektorokban évek óta folyamatosan csökkennek az árak, a felhasználók emelést nemigen fogadnának el.

(Napi Gazdaság, 2010. október 20., szerda, 1+3. oldal)

Felelősség, új alapokon

Nem csitul a díjverseny a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítások (kgfb) piacán - vélik a szakma képviselői az október 30-i díjhirdetéssel kezdődő kampány előtt. Az autóeladások visszaesése felerősítette a kampány jelentőségét, hiszen jóval kevesebb évközi kötésre számíthatnak a társaságok, ráadásul jelentős változások is lesznek a kgfb-ben. Nemcsak új szereplő lép színre - ez máskor is megesett -, hanem a díjkalkuláció alapja is megváltozik, ami új kalkulációs feladatok elé állítja a biztosítókat is. Mindent összevéve idén is másfél millió, kgfb-t váltó ügyféllel számolnak a piacon. A felelősségbiztosítás úgy általában új hangsúlyt kapott idén a magyarországi vörösiszap-katasztrófa nyomán; az európai biztosítási piacon sokan számítanak arra, hogy - ahogy ez korábban az USA-ban is történt - a tragédia ad lökést a szabályozás szigorításának, illetve az EU esetében a már meglévő, de még nem eléggé érvényesülő környezeti felelősségi direktíva érvényesítésének.

Nagy László Nándor

A hazai biztosítási piac képviselői szerint nincs esély arra, hogy az idén csitulna az október 30-i díjhirdetéssel kezdődő kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási (kgfb) kampányban az agresszív díjverseny. Mint azt Csermely Tibor, a Groupama Garancia Biztosító nem életbiztosítási ügyvezető igazgatója elmondta, a gépjárműpiac számottevő visszaesése nemhogy mérsékelte, hanem éppen felerősítette a kampány jelentőségét, hiszen jóval kevesebb évközi kötésre számíthatnak a társaságok. Maják Viktor, az Union Biztosító kommunikációs igazgatója szerint a piacot két ellentétes erő eredője fogja meghatározni. Míg a piaci verseny elvben árcsökkenést vonna maga után, az elmúlt évek egyre alacsonyabb árszínvonala és a növekvő károk ez ellen ható tényezők. Miután azonban az eddig 13 vetélytársat számláló piacra idén is érkezik új szereplő (a Romániában e szegmensben piacvezető, 1,8 millió kötelező biztosítást kezelő, a román állami biztosító jogutódjaként működő Astra), amelynek létérdeke a piacszerzés, illetve a korábbi kampányok vesztesei is próbálnak majd nagyobb állományt szerezni, bizonyos, hogy tovább dül majd a díjverseny - emelte ki Flamich Gábor, a Signal gépjármű-biztosítási fősztályvezetője. A Közlekedési Biztosító Egyesület (KÖBE) szakértői szerint a kgfb díjára is rányomja majd a bélyegét a bankadó, illetve a biztosítói csődalap feltöltési kötelezettsége - ám a társaság a tekintetben egy véleményen van a piac többi szereplőjével, hogy az érdemi díjcsökkenést a hengerűrtartalomról a teljesítményre való átállás nyomán lehet majd érzékelni (utóbbiról lásd másik cikkünket).

Azzal kapcsolatban, hogy a biztosítást váltók tavalyi, 1,5 milliós száma megismétlődik-e majd, megosztottak a lapunknak válaszoló társaságok képviselői. A KÖBE-nél a korábbi éveknél némileg kevesebbre számítanak, a Groupama Garancia, a Magyar Posta Biztosító és a Signal képviselői szerint nem változik majd érdemben a kgfb-t váltók száma. Csikós Dániel, a Genertel Biztosító vezérigazgatója szerint viszont a biztosítót cserélők száma elérheti a 2 milliót is - közülük körülbelül 1,5 millió lesz a lakossági ügyfél -, a fő mozgatóerő a jogi szabályozás változása, például a már említett teljesítményalapú tarifálás bevezetése lesz. Csikós Dániellel ért egyet Haraszti Zsolt, az egyik legnagyobb online biztosítási alkusz cég, a Netrisk.hu ügyvezetője is.

Arról is megoszlanak a vélemények, hogy az elmúlt évhez hasonlóan az új szerződések harmadát a korábbi biztosítójukhoz jobb díjért "átkötők" hozzák-e majd. Papp Lászlóné, az Aegon Magyarország gépjármű-biztosítási üzletágának igazgatója szerint a teljesítményalapú díjazás megjelenése miatt komoly esély van rá, hogy sok újrakötés lesz idén is, de ezek aránya szerinte 20 százalék körülire mérséklődik. A váltók számát befolyásolhatja a PSZÁF ajánlása is, amely

tartalmaz elvárásokat az ugyanannál a biztosítónál már meglévő, illetve az új ügyfelek díjára vonatkozóan - hívta fel a figyelmet Csermely Tibor -, emiatt a Groupama szakembere szerint kevesebb lehet a visszakötés.

Sokan hiába kalkulálnak majd

Biztosan lesznek olyan ügyfelek, akik nincsenek tisztában a megváltozott jogszabályokkal, és most felmondanák a 2010-ben év közben kötött szerződésüket, január 1-jei biztosítóváltást remélve - vélekedik Papp Lászlóné, az Aegon illetékese. Számukra azonban most nem nyílik meg az átszerződés lehetősége, ők már csak jövőre, a biztosításuk évfordulóján válhatnak majd biztosítót (hacsak nem tartoznak azon mintegy 14 ezer autós közé, akik a piacról kivonuló s így szerződéseit december 31-i hatállyal felmondó AIM Biztosítóval szerződtek év közben). Számukat az autóértékesítés visszaesése ellenére mintegy 300 ezerre teszik a biztosítási szakértők.

A cascón lehet nagyot szakítani

Az idei kampány során még plasztikusabban kijöhet majd, hogy a biztosítók díjversenyében nem a kgfb-n legalacsonyabb díjat kínáló társasághoz kapcsolódva lehet a legtöbbet spórolni, hanem akkor, ha az ügyfél a kötelezővel együtt köti meg casco biztosítását. Lantos Lóránt, a kotelezo.hu internetes szakértői portál vezetője arra emlékeztet, hogy míg 2005-ben még 120 ezer forint körül alakult a casco átlagdíja, addig ma az interneten már 80 ezer forint alatt jár ez az összeg, ami együttkötés esetén a kampányban további, várhatóan jelentős kedvezményekkel még jobban csökkenthető lesz. Az ilyenkor kínált együttkötési kedvezménnyel azonban csak azok élhetnek majd, akiknek meglévő cascójuk évfordulója az év végére vagy a jövő év elejére esik, illetve mindazok, akiknek még nincs ilyen biztosításuk. Minderre azért nyílik mód, mert több biztosító is lehetőséget ad arra, hogy a februárban vagy akár márciusban lejáró casco cseréjére már a kötelezővel együtt, egy úgynevezett halasztott hatályú szerződésben kötelezze el magát az autós.

(Napi Gazdaság, 2010. október 20., szerda, 1+6. oldal)

Hazai termelőkkel és gyártókkal akarják megfizettetni a válságadót a kereskedelmi láncok - tudtuk meg.

D. Horváth Gábor

A külföldi és a magyar kereskedőláncok egyaránt nem hajlandók lemondani gigantikus hasznuk kis részéről sem, a válságadót beszállítóikra fogják áthárítani - mondta több hazai termelő és gyártó vállalkozás kétségbeesett vezetője. A kereskedők - nem hivatalosan - már közölték szándékukat a beszállítócégekkel. A beszállítók kiszolgáltattak a kereskedelem java részét bonyolító láncoknak. Az a cég, amelyik kritizálja vagy nem fogadja el a diktált feltételeket, kiszorulhat a piacról. Pedig sérelem jócskán éri őket. A láncok a szállítás után már most is több jogcímen visszaszedik az áruért kifizetett pénzt. Ilyenek például a reklám- és marketingköltségek, az informatikai díj, a kihelyezési díj, a hálózatbővítési díj vagy a logisztikai díj, amelyeknek a neve, száma és mértéke a jogszabályok változásaitól, illetve a kreatív jogászoktól függ. A láncok szerződésben kötik ki a feltételeket, a beszállítók e szerint fizetik vissza a hasznuk jelentős részét a láncoknak. Ez úgy történik, hogy miután a kereskedő kifizette a termék árát, utána benyújt a hazai termelőnek egy számlát az említett jogcímeken, így az áru értékének akár több mint fele is visszakerülhet a láncokhoz. Az esetek törvénybe ütköznek, hiszen a technikával a kereskedők a beszerzési ár alatt értékesíthetik a termékeket. A hatóságok tudomást szerezhetnek erről, bármelyik cég könyveléséből kiderül a turpisság. A beszállítók mélyütésként értékelik, hogy a válságadó is őket terheli majd.

Már az extra különadó elfogadása előtt felmerült, a kereskedelmi láncok különféle

kiskapukon keresztül kibújhatnak az új közteher fizetése alól. Szakértők nem tartják valószínűnek, hogy a cégek végrehajtják ezeket a lépéseket. Ugyanakkor a törvényt úgy alkották meg, hogy a Metro áruházlánc nagyrészt legálisan is megúszhatja a különadó befizetését.

Hajdú Péter

A nem a közvetlenül a vevőknek értékesítő nagykereskedelem azért maradt ki a hétfőn elfogadott különadó hatálya alól, mert a hazai ipari vállalatok nagy része alaptevékenységéhez kapcsolódóan - például az alapanyagok beszerzésekor - nagykereskedelmi tevékenységet is végez, s így jelentős hányaduknak is fizetni kellett volna az adót. A kormány pedig csak akkora vállalati körre szerette volna kiterjeszteni az adó hatályát, amekkorára feltétlenül szükséges, tudta meg lapunk. Viszont ezzel a lépéssel olyan kereskedelmi óriáscég is jórészt mentesült az adó fizetése alól, mint például a Metro áruházlánc. Egyes vélemények szerint a nagyobb kereskedelmi láncok úgy tudnának kibújni az adófizetési kötelezettség alól, ha több kis cégre bomlanak, amelyeknek árbevétele kisebb ötszázmillió forintnál, s így nem kell fizetniük. Ezen érvelést több szakember hibásnak tartja. - Idén már nincs idő a cégek szétbontására, az utána következő két évre pedig a magas költségek miatt már értelmetlen lenne ez a lépés - mondta lapunknak Szatmáry Kristóf, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke. Ha mégis lennének próbálkozások, azokat a rendelkezésre álló jogi eszköztárral kezelni lehet. Az érintett kereskedelmi vállalkozásoktól érkező vélemények egyébként is azt mutatják, ha nem is örülnek, de átmenetileg elfogadják az adót. Az áruházláncok reményei szerint a gyorsuló gazdaság magasabb forgalmat hoz, s így növekvő bevételeik ellensúlyozzák majd a különadót. Hasonlóan vélekedett Vámos György, az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára is. - Nem érdemes földarabolni a nagy kereskedőláncokat, mert egyrészt a törvény szerint a kapcsolt (azonos tulajdonosi háttérű) vállalkozások forgalmát egybe kell számítani, másrészt pedig, miután csak időszakos adóról van szó, az átalakítás költségei olyan magasak, hogy kétséggé teszik annak hasznát. Hátrányos lenne a földarabolt cégeknek az is, hogy a beszerzéseknél - a nagy méret miatt - korábban élvezett árkedvezményeket elveszíthetnék. Reális viszont az esély arra, hogy az adó miatt az érintett vállalkozások elhalasztják beruházásaikat. A friss törvénnyel kapcsolatos legnagyobb problémaként azt említette a főtitkár, hogy a fizetési kötelezettség december 20-i időpontja túlságosan korai: az érintett vállalkozásoknak a befizetéshez szükségük lenne a karácsony előtti napok kiugróan magas forgalmára. Különösen azok a kereskedelmi láncok vannak emiatt nehéz helyzetben, amelyek már a tavalyi esztendőben is veszteségesen működtek. - A fizetési határidő módosításával kapcsolatos elképzeléseinkkel megkeressük a Nemzetgazdasági Minisztériumot. Látok reményt arra, hogy a fizetési határidőt egy héttel eltolják, hiszen ez nagyban segítené az adóbefizetéseket, s a költségvetés is még időben kapná meg a hiány tartásához szükséges összeget - fejtegette a főtitkár. Kérdésünkre a főtitkár elmondta: még ha igaz is az az állítás, amely szerint a kereskedőláncok jelentős összeget utalnak ki az országból különböző díjak formájában adómentesen, ez az összeg csak töredéke az általuk hazánkban befektetett tőkének. Ezen díjak korlátozása egyébként is szabályozási kérdés, amit csak az uniós szabályok figyelembevételével lehet módosítani.

(Magyar Nemzet, 2010. október 20., szerda, 1+13. oldal)

„A fogyasztóknak nincs pártjuk”

Nagy Zoltán, a versenyhivatal távozó elnöke szerint ma már sokkal jobban konspirálnak a kartellezők

Nagy Zoltán, a Gazdasági Versenyhivatal most leköszönő elnöke szerint a versenyjog megsértése nélkül is lehet segíteni a hazai termelőket, ehhez azonban nem nagy szavakra,

hanem sokkal több háttér munkára van szükség.

Batka Zoltán

- Hányas osztályzatot adna, ha a magyar piacot egytől tízig kellene osztályozni annak kapcsán, hogy mennyire verseny tudatosak az itteni cégek?

- Ha tíznek vesszük az ideális állapotot, akkor jelenleg olyan 7-8 pontot adnék. Tíz évvel ezelőtt nagyjából 5-6 között volt a mutató. A minőségi ugrás az utóbbi néhány évben következett be, azóta érezni, hogy a cégek verseny tudatossága nőtt, mára ugyanúgy, rutinszerűen próbálnak megfelelni a verseny jognak, mint az adózási, a munkaügyi vagy egyéb szabályoknak.

- Korábban, a válság idején, napirenden volt, hogy a kormányzati-gazdasági érdekcsoportok a krízisre való hivatkozással megpróbálták felülírni a versenyszabályokat. A GVH eddig rendre ellenállt ennek a törekvésnek. Hogy állnak most ezzel a kérdéssel?

- Most éppen a szakmai szövetségek és kamarák élénkültek föl, jó részük arra számít, hogy jön egy új törvénymódosítás, amellyel kibúvót kapnak a verseny jog hatálya alól. Ezt persze megadhatja nekik az Országgyűlés, ám ez hosszú távon nem jó, mivel egy ilyen helyzetnek a kamarák lobbicsoportjai lesznek a győztesei, míg a társadalom többi tagja a jóléti veszteséget elszenvedők táborába kerül.

- Ez a kérdéskör is mostanság gyakran a nemzeti, globális szembeállítás mentén vetődik föl. Gondolom, gyakran megkapta, hogy az egységes versenyszabályokat szorgalmazó GVH a globális gazdasági rend itteni szálláscsinálója.

- Az ilyen érvek jobbra viták hevében szoktak előkerülni, de mi minden alkalommal elmagyarázzuk, hogy a lépéseink mögött a fogyasztói jólét növelésének célja áll. Így általánosságban mondván a „fogyasztók” jólétét nem szokta felvállalni egyetlen párt sem, a fogyasztók ugyanis nem egy erős, egységes lobbicsoport, hanem egy heterogén közeg. Azt is gyakran lehetett hallani, hogy a GVH a kormányzati ágazati elképzelések kerékkötője. Holott pusztán annyi történt, hogy a GVH bevonása nélkül hoztak valamilyen szabályozást, amelynek pár pontja később nem állta ki a magyar és az uniós verseny jog próbáját. Jelenleg is érzékelek ilyen hozzáállást például az agrárium kapcsán.

- Feltételezem, a tavaly elvázott Kereskedelmi Etikai kódexre gondol, amikor az agrártárca által éveken át szorgalmazott, élelmiszer-kereskedők és -beszállítók közötti etikai kódexet a kereskedők végül az önk vizsgálatára hivatkozva rúgták fel.

- Igen, ott is hangsúlyoztuk az agrárium érdekszövetségei és a kormányzat felelősei felé, hogy nem a teljes kódexszel van bajunk, csak annak néhány pontjával, továbbá - és ez igen fontos - a kódexben lefektetett célokat, a hazai termékek vonzóbbá tételét a kereskedők, de főleg a fogyasztók felé támogatjuk, ám ezt törvényes módon is el lehet érni.

- Például?

- Évek óta azt mondjuk, hogy a kormány sokkal többet tehetne ebben a kérdésben. Ha például kormányzati szervek felvállalnák, hogy aprólékosan kidolgozzák, hogyan lehet beszerzési és értékesítési társulások létrehozni. Vagy egyszerű technikákat is propagálhatnának, például egy magyar termelő megmondhatná - és ez nem verseny jog ellenes -, hogy az ő tejét milyen árplafonnal adhatják el. Igaz, ez olyan aprólékos munkát igényel, aminek nincs nagy hírértéke, a gyakorlati haszna viszont annál több. Mi az utóbbi z-3 évben számos konkrét javaslattal is éltünk az Országgyűlés illetékes bizottságánál. Azt gondolom, hogy hosszú távon sokkal szerencsésebb lenne, ha a termelők, a feldolgozók és a kereskedelmi hálózatok közötti aszimmetrikus viszonyt nem azzal próbálnánk kezelni, hogy az egyik felet - a kereskedőket - próbáljuk adminisztratív eszközökkel hozzágyengíteni a termelőkhez, hanem éppen fordítva: a termelők piaci erejét erősítenénk meg. A mai technikák eredménye hosszabb távon egy rossz egyensúlyi helyzet lesz, ami végül inflációs nyomást fog eredményezni a kereskedőknél.

- Tény, hogy mostanában kevesebb az újonnan feltárt nagy kartellügy. Miért?

- Két oka van. Úgy veszem észre, hogy a - főleg a közepes méretű - cégek egy jó része letett a kartellezésről, mivel a bírsággal akár az előző z-3 év nyereségét is elbukhatják. Ez nem jelenti azt, hogy valamiféle információáramlás nincs ezen cégek között, de a durva, egyértelmű piacfelosztó kartellekben már nem vesznek részt. Néhány nagy vállalat továbbra is megengedi magának ezt a

luxust, mivel azt gondolják, hogy védőernyőt tart följük valaki a politika szereplői közül. Viszont ezeket nehéz megtalálni, mert egyrészt titokban jönnek létre, másrészt földrajzilag is eldugott helyen: a cégvezetők külön felkészülnek a kartell elleplezésére.

(Népszabadság, 2010. október 21., csütörtök, 10. oldal)

Verseny kell a fogyasztóvédelemnek

Az eredményes fogyasztóvédelemnek a versenyen, valamint az együttműködésen, a partnerségen kell alapulni - mondta tegnap Cséfalvay Zoltán, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkára az Országgyűlés fogyasztóvédelmi bizottságának nyílt napján. Az államtitkár szerint minél erősebb a verseny, annál védettebb a fogyasztó.

MTI-Eco

(Világgazdaság, 2010. október 21., csütörtök, 3. oldal)

Vizsgálja a PSZÁF a panaszkezelési szabályzatok közzétételét

Százötven pénzügyi intézménynél - szövetkezeti hitelintézetnél és pénzügyi vállalkozásnál - indított fogyasztóvédelmi témavizsgálatot a pénzügyi felügyelet (PSZÁF). Az eljárás célja annak megvizsgálása, hogy az intézmények közzétették-e honlapjukon, illetve kifüggesztették-e az ügyfelek számára panaszkezelési szabályzatukat. A felügyelet elmúlt időszaki tapasztalatai szerint a bankok döntő része maradéktalanul teljesítette a jogszabályi előírást, míg a szövetkezeti hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások jelentős része figyelmen kívül hagyta azt. Az idén életbe lépett panaszkezelési szabályok többek között előírják, hogy nyitvatartási időben az ügyfelek szóbeli panaszukat a pénzügyi intézmények valamennyi, számukra nyitva álló helyiségében megtehessek. Emellett a telefonos panaszokat legalább a hét egy munkanapján 8-20 óráig, elektronikus úton pedig folyamatosan fogadniuk kell. Előírás az is, hogy a pénzügyi intézményeknek a panasz közlését követő 30 napon belül írásban, indoklással együtt kell megküldeniük az álláspontjukat az ügyfél részére. A pénzügyi szolgáltatókhoz beérkezett panaszokról nincs hivatalos nyilvántartás, a PSZÁF adatai szerint ugyanakkor az elmúlt időszakban negyedévente átlagosan közel háromezer esetben fordultak a felügyelethez panaszaikkal az ügyfelek. VG

(Világgazdaság, 2010. október 21., csütörtök, 10. oldal)

A szektort erősíti a fogyasztóvédelem

A pénzügyi válság tanulságai rámutattak arra, hogy a pénzügyi fogyasztóvédelem is kiemelten fontos - indokolta Balogh László, a PSZÁF alelnöke, hogy miért látott hozzá az új felügyeleti vezetés a fogyasztóvédelmi terület átfőrmálásához. Gecser Ottó, a BROKERNET Investment Holding Zrt. vezérigazgatója rámutatott: a szolgáltató és a fogyasztó között aszimmetria áll fenn informáltságban, felkészültségben, tárgyalóerőben, de ez a szakember szerint nem pusztán a pénzügyi szektorra igaz, ráadásul szinte bizonyosan kivédhetetlen. A prudenciális felügyelés és a fogyasztóvédelem egymással nem ellentétes tevékenység Balogh szerint. Ha elégedett és tájékozott a fogyasztó, akkor sokkal jobban bízik szolgáltató partnerében és ez a bizalom újabb ügyfeleket hozhat a konyhára, ezzel pedig a pénzügyi szektor üzleti dinamikája nő. (október 22. *Napi Gazdaság 19.o.*)

Foszt, oszt, jónapot

A két legjobban megsarcolandó nagyvállalat, a Magyar Telekom (32 milliárd forint) és a Mol (közel 20 milliárd) a korábbi évekbelinél kevesebbet fordít majd fejlesztésekre és beruházásokra - közölték a lappal a cégeknél. Az E.On viszont az ellátásbiztonsághoz szükséges befektetéseit, azaz a gázbeszerzést, a hálózatfejlesztést és -karbantartást biztosan nem fogja vissza azért, hogy ily módon gazdálkodja ki a reá eső 15 milliárdos pluszterhet - mondta Kutas István, az E.On Hungária Zrt. médiakapcsolati és pr-vezetője. Kutas a bevételek és a profit növelésére nem lát esélyt, tekintettel az erős gázpiaci versenyre és az átmenetileg ármoratóriummal is súlyosbított szabályozott piacra. (október 23. HVG 8-12.o., október 21. Fosztogatnak? Osztogatnak? 168 Óra 6+7.o.)